

Tematiska izstāde "Baltais latviešu grāmatās"

"Šo rītu ņem par piemiņu...

Par baltu galdautu to klāj,

Kad gribi dzīres sākt."

(O. Vācietis)

Ar šiem Ojāra Vācieša dzejas vārdiem aizsākam Latvijas Neatkarības atjaunošanai veltītu tematisko izstādi "**Baltais latviešu grāmatās**".

Šajā izstādē iepazīstināsim ar galda kultūru.

Tēmā iekļautie izdevumi atsvaidzinās zināšanas galda klāšanā, kultūrā, veidojot Latvijas valsts svētkiem atbilstošu galda noformējumu, svinot kopā ar saviem tuvākajiem, ģimeni un dzimtu.

Pie svētku galda mēģināsim atcerēties baltā tēmu ne tikai praktiskā nozīmē, bet arī daiļdarbos - prozā, dzejā un dziesmās. Te atrodama Jāņa Jaunsudrabiņa vārdiem sarakstīta ieskaņa "Baltajai grāmatai", tādejādi sasaistot mūziku un literatūru ar pavasari laukā, sirdī un dvēselē. Ne velti tautasdziesmā teikts; "Āvu, āvu baltas kājas, lecu dārziņā". Bet izdziedājušies atcerēsimies J. Jaunsudrabiņa "Balto grāmatu", M. Laukmanes "Balts" un K. Skujenieka "Iesien baltā lakatiņā", kā arī fragmentus no citu autoru daiļdarbiem, kas saistīti ar balto latviešu grāmatās.

1. Jaunsudrabiņš, Jānis. Baltā grāmata : simts tēlojumu vārdos un līnijās / Jānis Jaunsudrabiņš ; [autora ilustrācijas]. - Rīga : Zvaigzne ABC, [2007]. - 407 lpp. : il. ; 21 cm. - (Lasītprieks! , 1407-3730). ISBN 9984374475. Biogrāfiskā proza, latviešu. Latviešu literatūra.
 2. Laukmane, Maija, 1953-. Balts : baltā gadalaika domas / teksts un foto: Maija Laukmane ; redaktore Iluta Moldane-Greiškane ; mākslinieciskais noformējums: Vilnis Lapiņš. - Rīga : Annele, 2012 (Spindulys). - 166, [10] lpp. : il. ; 16 x 17 cm. ISBN 9789984843537. Latviešu dzeja. Latviešu literatūra.
 3. Skujenieks, Knuts, 1936-. Iesien baltā lakatiņā : dienu un dzejoļu grāmata / Knuts Skujenieks ; māksl. Juris Toropins. - Rīga : Liesma, 1986. - 183 lpp. : il. Latviešu dzeja. Latviešu literatūra.
- *****
4. Ai, mīļaju, ai, baltaju // Grodi : latviešu tautasdziesmas / sakārt. G. Dovgjallo ; [māksl. I. Krepics ; notis zīm. I. Reitere]. - Rīga : Liesma, 1985. - 134, [1] lpp. : il., notis. Mūzika. Tautasdziesmas, latviešu. Folklorā, latviešu. 14.lpp.
 5. Āvu, āvu baltas kājas // Tautasdziesmu vācēlīte / sast. Ē. Siliņš ; [red. A. Pope]. - 2. izd. - Rīga : Zvaigzne, 1990. - 142, [1] lpp., not. ISBN 540500426X.

Tautasdziesmas, latviešu. notis.

20.-21.lpp.

6. Balta roze manā dārzā zied // Mārtiņa dziesmu grāmata : [krājums] / [sast. un iev. aut. M. Zandbergs]. - Rīga : Avīze, 1990. - 285, [17] lpp. : not. - Alf. rād.: [287.-294.] lpp.
ISBN 589965001H.
Dziesmas, latviešu. Tautasdziesmas.
48.lpp.
7. Baltais // Blaumanis, Rūdolfs, 1863-1908. Brīnuma zālīte : daiļprozas izlase / Rūdolfs Blaumanis. - Rīga : Liesma, 1976. - 610, [3] lpp. : il.
Saturs: Nezāle ; Spijēnos ; Īstā līgaviņa ; Brīnuma zālīte ; Baltais ; Romeo un Jūlija ; Smiltaine ; Bailes no laimes ; Atvadīšanās ; Salna pavasarī ; Purva bridējs ; Laimes klēpī ; Andriksons ; Nāves ēnā ; Pie aizbiruša avota ; Līze ; Slepikas ; Mana bēgšana ; no krājuma "Pie skala uguns": Aizvien lillā ; Pērkoņa negaiss ; Raudupiete ; Šūpulis.
Latviešu literatūra. Latviešu proza.
307.-[343.]lpp.
8. Baltais briedis // Belševica, Vizma. Melns-sarkans-zelts... [skaņu ieraksts] : dzeja : klausāmgrāmata : [lasījumi] / Vizma Belševica ; lasa Vizma Belševica, Dina Kuple, Elita Kļaviņa ; sast. Liāna Langa ; skaņu inž. Oliveris Tarvids. - [Rīga] : Apostrofs, 2010. - 1 kompaktdisks + 19 lpp. - (Klausāmgrāmata). (Literatūras kanons). - Pielikumā: CD anotācija 19 lpp. - Elitas Kļaviņas lasījums ierakstīts Radio Naba studijā 2010.g.
Saturs: "Vārdi par vārdiem" ; "Vārdi par pūpoliem" ; "Atlantīdas gals un sākums" ; "Ozols" ; "Madarās. Apsēs" ; "Mana aizmūža māte-vālodze" ; Ugunsziedi ; Mārsils ; "Es nepostīšu tavu mirkļa māju, taurenīt!" ; Man saka esi prātīga... ; "Vai esmu mājās?" ; No krāj. "Gadu gredzeni": "Kosmiskās ēras motīvs: Ar ceļmalas lapu..." ; "Viduslaiku motīvs: Inkvizīcija" ; "Antiņš" ; Aug lietus padebesis zemē sīkstām strāvām... ; Es varu savas bēdas izkliegt plūmju kokā... ; Pa krasta slīpni noslīd dzīves bēgums... ; "Baltais briedis" ; Tā bija ļoti pieklājīga zivs... ; "Vilks" ; "Spīgana" ; "Lācis" ; "Latvijas vēsture motīvs "Vecrīga" ; Vispirms jau bija koki pār galvām un ezers pie kājām... ; Vizma, vārda māsa mana... ; Es vienmēr būšu pusceļā uz sevi... ; Jo tuvāk vārti tie, pa kuriem jāiziet... ; Ik dienas dziļāk rokas sāp pēc zemes... ; "Sastingt" ; "Dziesma dūdieviņam" ; "Indriķa latvieša piezīmes uz Livonijas hronikas malām" ; No krāj. "Dzelto laiks": Nebrēc uz liepu... ; "Mūzikas tiesā" ; "Pravieša piemiņai" ; Manas naktis man nepieder... ; "Smieklis" ; "Kalnu augstumā" ; Es visas tavas vienaldzības krāšu... ; "Būka" ; Es jau negribu daudz... ; Tu man ar aukstumu piemeklē... ; Reiz piepildīsies viss... ; "Laiksne" ; "Celmu zeme" ; Tu-piedod. Ozols zaru met... ; Mūsu māja nepaliek tukša... ; "Lapkritis" ; "Tā katru nakti" ; "Miers virs zemes" ; Kad debesis par šaurām... ; Viss noglabājies. Zemē ieracies... ; Tās puķes, kas uz nakti gulēt iet... ; "Melns-sarkans-zelts...".
Latviešu literatūra. Latviešu dzeja.
Valsts Kultūrkapitāla fonds 2010.
9. Baltais jātnieks // Stankevičs, Antons, 1928-. Ingravas stāsti / Antons Stankevičs ; māksl. A. Stankevičs. - Rīga : Liesma, 1990. - 349, [2] lpp., [1] lp. il. : il.
Saturā: Lauma ; Baltais jātnieks ; Donāts Klusais ; Balāde par muļķīti ; Vandas vēstules ; Madulāni ; Balalaika.
ISBN 5410000439.
Latviešu literatūra. Stāsti, latviešu
10. Baltais margrietiņu lauks // Krustkalne, Ingeborga, 1933-. Baltais margrietiņu lauks : stāsti / Ingeborga Krustkalne. - [B.v.] : [Aut. izd.], 2000. - 312, [3] lpp., [2] lp. fotogr.
ISBN 998419132X.
Latviešu literatūra. Stāsti, latviešu.
37.-45.lpp.

11. Baltais zalktis // Gāliņš, Harijs, 1931-1983. Laivas lellis : stāsti / Harijs Gāliņš ; māksl. Indulis Zvagūzis. - Rīga : Liesma, 1978. - 231 lpp. : il. ; 16 cm.
Saturs: Vijole ; Laivas lellis ; Lietū ; Slāpju ielejā ; Tas taču vēl interesantāk ; Mīla bez neilona ; Cūkas bēres ; Pēdējais bruņinieks ; Baltais zalktis.
Latviešu literatūra.
191.-[229.] lpp.
12. Baltais zvirbulis // Poruks, Jānis, 1871-1911. Mājās un ceļā / Jānis Poruks ; sakārt., pēcv. aut. Valdemārs Ancītis ; māksl. Vilis Ozols. - Rīga : Liesma, 1989 (Rīga). - 228, [2] lpp. : il., portr. - Vidējā skolas vecuma bērniem.
Saturs: Bērnu simfonija ; Allegro ; Adagio ; Scherzo ; Atmiņas iz bērnu dienām ; Lauvas audzēknis ; Vientulis ; Iz maniem bērniības laikiem ; Misionārs ; Raiba diena ; Vectēva stāsti ; Pašnīdējs ; Baltais zvirbulis ; Odžinkas purvs ; Vakars ; Krustmātes kāzas ; Krusttēvs ; Krusttēvs Dāvis ; Ragainis ; Mājās un ceļā ; Kukažiņa ; Baltā puķe ; Ubagi gadatirgū ; Dvēseles kumēdiņi ; Rīta zvaigzne ; Kauja pie Knipskas ; Romas atjaunotāji ; Cēzars ; Atjaunotā Roma un barbaru uzbrukums ; Skaugi ; Brauciens uz Dziesmu svētkiem.
ISBN 5410008227.
Latviešu literatūra. Bērnu literatūra. Autobiogrāfija.
38.-44.lpp.
13. Baltā pasaka // Ziedonis, Imants, 1933-. Pasakas / Imants Ziedonis ; mākslinieki Ilze Avotiņa, Aija Zariņa, Kristaps Zariņš. - Rīga : Jumava, 2007 (Jelgavas tipogr.). : il. ; 24 cm. - 141, [3] lpp.
Saturs: Krāsainas pasakas ; Lāču pasaka ; Blēņas un pasakas ; Pasaka par bizi.
ISBN 9789984383873.
Literārās pasakas, latviešu. Latviešu literatūra.
Pasakas, autoru -- Valsts Kultūrkapitāla fonds 2008.
9.lpp.
14. [Balti galdauti] // Karlsonē, Aina, 1935-. Mašīnizšūšana / Aina Karlsonē, Rudīte Grasberga ; red. Edīte Bērziņa ; Daces Zarinieces un Zanes Lūses zīm. ; Lidas Judzes fotoatt. kompozīcijas ; Aivara Birzes foto ; māksl. Inta Sarkane. - Rīga : LAK Amatniecības literatūras apgāds, 2000. - 71 lpp. : krās. il., il., zīm., ģīm. ; 25 cm. - Bibliogr. titlp. otrā pusē.
ISBN 9984693015.
Izšuvumi. Rokdarbi.
Daiļamatniecība.
70.-71.lpp.
15. Balto nakšu // Vācietis, Ojārs, 1933-1983. Kopoti Raksti : 10 sēj. / Ojārs Vācietis ; sast.: L.Azarova-Vāciete, V.Kaņepe ; koment. sarakst.: V.Kaņepe, U.Norietis. - Rīga : Liesma, 1999. - 702, [1] lpp. - Dzejoļu virsrakstu un pirmo rindu alfab.rād.: 678.-692.lpp.
8.sēj. Dzeja : [dzīves laikā nepublicētā dzeja, 1982 (ar aprīli sākot)-1983].
ISBN 5410011392.
Latviešu dzeja.
341.lpp.
16. Balts rīts // Vācietis, Ojārs. Kopoti raksti : 10 sējumos / Ojārs Vācietis ; sast. Ludmila Azarova Vāciete, Vija Kaņepe ; Jāņa Paulina fotogr. - Rīga : Liesma, 1989. - 764, [1] lpp., [16] lpp.il. : il. - Alf. rād.: 732.-[751.] lpp.
2.sēj. Dzeja.
Saturs: Krāj.: Dzegužlaiks (1962 1967) ; Aiz simtās slāpes (1967 1969) ; Melnās ogas (1968 1970) ; Visada garuma stundas (1970 1973) ; Dzejas ārpus krāj. (1966?1974, I?VI). Veltījumi: Dacei, Bellai Ahmadujinai, Cakam, Dimitrovam, Jēkabam Kazakam, Natālijai Kučinskai, Visvaldim Lāmam, Merķelim, Sikeirosam.
ISBN 541000020X.
Latviešu dzeja.

229.lpp.

17. Balts uz melna // Vācietis, Ojārs. Kopoti raksti : desmit sējumos / Ojārs Vācietis ; sast. Ludmila Azarova-Vāciete un Vija Kaņepe ; V.Kaņepes koment. ; māksl. Oskars Bērziņš. - Rīga : Liesma, 1991. - 669 lpp. : il., portr. - Dzejoļu virsrakstu un pirmo rindu alf. rād.: 638.-[655.] lpp. . - Komentāri: 613.-[637] lpp.
4.sēj. dzeja.
Saturā dzejoļi no krājumiem: Si minors ; Dzeja ārpus krājumiem ; Dzīves laikā nublicētā dzeja.
ISBN 5410004736.
Latviešu dzeja.
192.-193.lpp/
18. Baltā tauta // Aspazija, 1865-1943. Kopoti raksti : 6 sēj. : dzeja / Aspazija ; red. kol. I.Bērsons, V.Eihvalds, V.Labrence, V.Samsons ; sast. Saulcerīte Viese. - Rīga : Liesma, 1986. - 717, [3] lpp.
2.sēj.
Saturā: Izplesti spārni ; Raganu nakts ; Trejkrāsaina saule ; Asteru laikā ; Dvēseles ceļojums ; Kaisītās rozēs ; Zem vakara zvaigznes.
Latviešu literatūra. Latviešu dzeja.
19.-20.lpp.
19. Galda klāšana // Odiņa, Aija, 1948-. Lietišķās un oficiālās uzvedības grāmata : sevis pilnveidošana un nevainojams uzvedības stils, ieskats pasaules valstu etiķetē, starpkultūru izpratne un kultūru attiecības, vizītes, ceremonijas, tikšanās, diplomātiskās sarunas un komunikācija / Aija Odiņa ; atbildīgais par izdevumu Artis Ērglis ; literārā redaktore Asnāte Baņģiere ; mākslinieks Uldis Sosnovskis ; fotogrāfi: Juris Kalniņš, Gatis Rozenfelds. - 2., papildinātais izdevums. - Rīga : Zelta grauds, 2011 (Grafus, McĀbols poligrāfija, Preses nams Baltic). - 271 lpp. : il., ģīm., faks. ; 25 cm. - Bibliogr.: 263.-265. lpp. . - Alf. rād.: 267.-271. lpp.
ISBN 9789984994581.
Etiķete. Lietišķā etiķete. Diplomātiskā etiķete.
100.-102.lpp.
20. Galda klāšana // Smita, Džodija R. R. Vienmēr perfekts : moderna vīrieša elegances un šarma noslēpumi / Džodija R. R. Smita ; red. Egija Smalķe ; no angļu val. tulk. Normunds Pukjans. - Rīga : Zvaigzne ABC, 2009 (Preses nams). - 176 lpp. : il. ; 21 cm. - Alf. rād.: 174.-176. lpp. - Oriģin. nos.: From clueless to class act. Manners for the modern man.
ISBN 9789934007941.
Etiķete. Vīrišķība - Dzīves veidošana.
54.-55.lpp.
21. Galda kultūra // Veics, Voldemārs, 1928-. Uzvedības un saskarsmes kultūra / Voldemārs Veics. - Rīga : Junda, 1996. - 458, [1] lpp. : il., ģīm., sh.
ISBN 9984010228.
Etiķete. Lietišķā etiķete. Galda kultūra. Saruna.
186.-189.lpp.
22. Galdauts. Galds // Latviešu tautas ticējumi : [Latviešu Folkloras krātuves materiāli. A.6] / sakrājis un sakārt. P.Šmits ; iev. aut. K.Straubergs. - [Rīga] : [Kabata], [1992]. - 576 lpp. - Faksimilizd.: Rīga: Latviešu Folkloras krāt., 1940.
1.grām.
Folklorā, latviešu. Māņticība - Latvija.
484.-490.lpp.

23. Galds ir klāts // Lasila, Sirka. Jaunā zelta uzvedības grāmata / Sirka Lasila ; no somu val. tulk. L. Rozīte ; aut. pēcv. ; māksl. L. Bogustova. - Rīga : Sprīdītis, 1994. - 639 lpp. : il., fotoil.
ISBN 5796001477.
Dzīves veidošana. Etiķete.
370.-383.lpp.
24. Ieskaņa "Baltajai grāmatai" / J. Jaunsudrabiņa vārdi // Kaminskis, Valters, 1929-1997. Dzīves dziesma / Valters Kaminskis. - Rīga : Liesma, 1979. - 53, [2] lpp. : not.
Dziesmas, latviešu. Kora mūzika. Kori.
45.-47.lpp.
25. Lakatiņš baltais // Ikstena, Nora, 1969-. Dzīves stāsti : [stāsti] / Nora Ikstena. - [Rīga] : Atēna, 2004. - 114, [5] lpp.
Saturā: Klusā daba ar nāvi ; Amariļļi ; Apelsīns ; Dēls ; Naģe ; Kauns Gaveiķos ; Elzas Kugas vecuma neprāts ; Lakatiņš baltais ; Mākonis pārvietojas.
ISBN 9984340848.
Latviešu literatūra. Stāsti.
26. Matīss, T. Daugaviņa puto balti / T. Matīss, J. Norvilis // Latvju dziesmas Tēvijai / sast. Andris Zunde. - Rīga : Latvijas mūzikas biedrība, 1990. - 159, [1] lpp. : not.
Dziesmas - Teksti. Patriotisms. Dziedāšana. Vokālā mūzika.
46.-47.lpp.
27. Pa ļoti baltu parlamenta ceļu iet Taurētājs un sauc, lai visi ietu // Spēka vārdi Latvijai : [krājums] / sast. Jānis Ūdris ; atb. red. Mārīte Gulbe ; māksl. Dina Ābele. - Rīga : Jumava. SIA "J.L.V", 2008 (Valmiera : SIA "Valmieras tipogrāfija Lapa"). - 70, [1] lpp. ; 20 cm. - Bibliogr.: 63.-70. lpp. - Jānis Ūdris ir apgāda "Jumava" Gada autors 2007. gadā. Grāmatā viņš savācis un apkopojis spilgtus un nozīmīgus citātus no Latvijas valstsvīru runām.
ISBN 9789984385518.
Latvija. Latviešu literatūra.
Valsts Kultūrkapitāla fonds 2008.
42.lpp.
28. Rīga, mana balta Rīga // Ziedi, ziedi, rudzu vārpa... [notis] : latviešu tautas dziesmas / sast. G. Dovgjallo. - Rīga : Liesma, 1980. - 130, [1] lpp. : il., notis.
Tautasdziesmas, latviešu.
25.lpp.
29. Žuravska, Dzintra, 1939-. Balto spārnu ēnā : dzeja / Dzintra Žuravska ; Ērikas Tomsones vāka dizains ; Inas Žuravskas zīmējumi. - Rīga : Sol Vita, 2015. - 135 lpp. : il.
ISBN 9789984894546.
Latviešu dzeja.